

Soft Skills ที่มีความจำเป็นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Soft Skills that are essential for music students Suansunandha Rajabhat University

ศิริมา พนาภินันท์ ทศนัย เพ็ญสิทธิ์

Sirima Panapinun Thassanai Phensit

สาขาวิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Music department, Faculty of Fine and Applied Arts, Suansunandha Rajabhat University

Email : sirima.pa@ssru.ac.th thassanai.ph@ssru.ac.th

(Received : Sep 27,2021 Revised : Nov 26,2021 Accepted : Nov 26, 2021)

บทคัดย่อ

Soft Skills เป็นทักษะที่สำคัญอย่างมากต่อการทำงานในปัจจุบัน เป็นทักษะที่ตลาดแรงงานกำลังต้องการอย่างมาก นักดนตรีหรือทำงานที่เกี่ยวข้องกับดนตรี เป็นอาชีพหนึ่งในหลายๆอาชีพที่ต้องอาศัยทักษะทาง Soft Skills ในการทำงานเป็นอย่างมาก นอกเหนือไปจากความสามารถทาง Hard Skills เพราะในสายอาชีพที่เกี่ยวข้องกับดนตรีเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะทางอารมณ์ และสังคมอย่างชัดเจน สถาบันที่ให้ความรู้กับนักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา เป็นผู้ทำงานเกี่ยวกับดนตรีในตลาดแรงงานจำเป็นต้องช่วยส่งเสริมทักษะ Soft Skills ให้นักศึกษาโดยวางแผน และกำหนดวิธีการพัฒนาทักษะ Soft Skills ที่มีความจำเป็น และจะต้องพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาอย่างแท้จริง จากการศึกษาพบว่า ทักษะ Soft Skills ที่มีความจำเป็นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ประกอบด้วย 3 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการบริหารเวลา 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นทักษะที่มีความจำเป็น และเป็นทักษะที่นักศึกษาควรจะได้รับการพัฒนา และสร้างเสริมให้มีมากยิ่งขึ้น เพื่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพในอนาคต

คำสำคัญ : ทักษะทางอารมณ์, นักศึกษาสาขาวิชาดนตรี, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ABSTRACT

Soft Skills are very important skills in today's work environment. It is a skill that society is in great demand. Musician or related work is one of many occupations that require Soft Skills for work a lot, in addition to ability of Hard Skills. Because of musician or related work clearly require emotional and social skill. Institution that educates student graduation into music professionals need to enhance their Soft Skills to student. By planning and determine how to develop Soft Skills that are essential and must be developed to truly meet the needs of student. From the study found that 3 Soft Skills that are essential for music student, Suansunandha Rajabhat University consists of 1) Time Management Skill 2) Communication Skill 3) Complex Problem-Solving Skill. These 3 skills are essential, and it is a skill that student should be able to develop and build more for successful in their careers.

Keywords : Soft Skills, Music Student, Suansunandha Rajabhat University

บทนำ

Soft Skills หรืออาจเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ทักษะทางอารมณ์และสังคมซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญอันประกอบไปด้วยคุณสมบัติภายในที่ดีของมนุษย์ที่ล้วนส่งผลดีแก่ตนเอง เพื่อนร่วมงาน ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ดีกว่าเดิม และยังส่งผลกระทบต่อสังคมอีกด้วย หากจะกล่าวถึงคำว่า Soft Skills มีคำจำกัดความว่าอย่างไรก็สามารถกล่าวโดยรวมว่าเป็นทักษะหลากหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของมนุษย์ที่ช่วยให้เราสามารถทำความเข้าใจกับตนเองได้ดี สามารถบริหารจัดการอารมณ์ และปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน และสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างราบรื่น เพราะเมื่อกล่าวถึง ทักษะ หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สามารถเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้ และถ้ามีการเรียนรู้ และฝึกฝนตนเองให้มี Soft Skills ก็จะมีผลทำให้มีความเข้าใจ และมีความสามารถที่จะนำเอาทักษะต่างๆเหล่านั้น ไปประยุกต์ใช้กับชีวิต และการทำงานให้มีความสุขต่อตนเอง และผู้รอบข้างได้เป็นอย่างดี

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาสถาบันการศึกษาต่างๆจะพยายามผลิตบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยมุ่งเน้นในการสร้างทักษะความรู้ทางวิชาชีพ หรือที่เรียกว่า Hard Skills เป็นหลักสำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยขาดการให้ความสำคัญในการให้ความรู้ และพัฒนาทักษะในด้าน Soft Skills ให้กับนักศึกษา หรือผู้เรียนมากเพียงพอ ส่งผลให้บัณฑิตที่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆมีความสามารถเน้นหนักในด้านทักษะการทำงานมากกว่า โดยที่บัณฑิตที่จบการศึกษาขาดทักษะด้านการบริหารทางอารมณ์ และสังคม หรือ Soft Skills จึงอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อศักยภาพในการทำงานของบุคลากรในองค์กร ทำให้องค์กรต้องเสียเวลา และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายที่จะต้องนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายๆด้าน ดังนั้น ในปัจจุบันองค์กรต่างๆจึงมีการปรับเปลี่ยนการสรรหา และคัดเลือกบุคคลว่ามีทักษะด้านนี้เป็นอย่างไร โดยมีกระบวนการจากการสังเกตจากพฤติกรรม และกิจกรรมในระหว่างการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาพิจารณาประกอบกับประสบการณ์การใช้ชีวิตในการเรียน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และการสัมภาษณ์พูดคุยเพื่อตรวจสอบในเรื่องทัศนคติในชีวิต และการทำงาน โดยมีพื้นฐานมาจากความเชื่อที่ว่า นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์ในการร่วมทำกิจกรรมต่างๆระหว่างการศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น การทำงานกลุ่ม, การเข้าร่วมกิจกรรมของชมรม หรือการทำงานจิตอาสาต่างๆก็จะมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะการวางแผนที่ดี สามารถลำดับความสำคัญได้ว่าควรทำงานอะไรก่อนอะไรหลัง สามารถบริหารจัดการคนได้เก่ง มีทักษะในการนำเสนองาน และมี Soft Skills มากกว่านักศึกษาที่มุ่งแต่เรื่องของการเรียนเก่ง สอบได้คะแนนสูงมากแต่แทบไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม หรือทำงานร่วมกับผู้อื่นเลย ในสังคมปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันว่า คนที่มีสติปัญญาสูงเพียงอย่างเดียว ไม่อาจจะประสบความสำเร็จในการทำงาน หรือการดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน หากขาดการพัฒนา Soft Skills อย่างต่อเนื่อง เพราะฉะนั้น บุคคลผู้มีความสามารถในยุคปัจจุบันจึงต้องมีทักษะทั้ง 2 ด้าน คือ Hard Skills และ Soft Skills จึงอาจกล่าวได้ว่า Hard Skills เป็นทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการทำงานในตำแหน่งหน้าที่นั้นๆ แต่ Soft Skills เป็นทักษะที่บ่งบอกถึงความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในระยะยาวได้ดีเท่าใด

สาขาวิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นสาขาที่ผลิตบัณฑิตในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสายงานทางด้านดนตรี ไม่ว่าจะเป็นนักดนตรี, นักแต่งเพลง, นักเรียบเรียงเสียงประสาน หรือแม้กระทั่ง ครูสอนดนตรี ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องนำ Soft Skills มาใช้ในการทำงาน หรือเพื่อการประกอบอาชีพ เพราะเป็นการประกอบอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ จึงมีความจำเป็นจะต้องศึกษาว่า Soft Skills ในด้านใดที่นักศึกษาของสาขาวิชาดนตรีจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น หรือ Soft Skills ด้านใดที่มีอยู่แล้ว และควรจะรักษาให้คงอยู่และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้น โดยทำการสัมภาษณ์ และสอบถามจากนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมาแล้ว ว่าจากประสบการณ์จริงจากการทำงานว่าควรจะมี Soft Skills ด้านใดบ้างที่ควรที่จะสร้างเพิ่มเติม และ Soft Skills ด้านใดที่มีอยู่แล้ว และควรส่งเสริมให้มากยิ่งขึ้น ในบทความนี้ผู้เขียนได้อธิบาย และนำเสนอไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ทักษะ Soft Skills 2) ความแตกต่างระหว่าง Hard Skills และ Soft Skills 3) ทักษะ Soft Skills ที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต

ทักษะ Soft Skills

Soft Skills เป็นทักษะที่มีความสำคัญในยุคดิจิทัล ที่ควรมีการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับทุกโอกาสที่เข้ามา และปรับตัวหากมีความต้องการอยากประสบความสำเร็จ โดยประกอบไปด้วยทักษะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotion Intelligence) เป็นทักษะเกี่ยวกับความสามารถในการสังเกต ทำความเข้าใจ จัดการ และแสดงออกทางอารมณ์ของตนเองได้ดี รวมถึงสังเกต และทำความเข้าใจอารมณ์ของบุคคลอื่นด้วย ทักษะนี้ช่วยให้สามารถควบคุมอารมณ์ และแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์
2. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill) เป็นทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้เกิดความร่วมมือ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น
3. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) เป็นทักษะในการปรับตัว และมีความยืดหยุ่นทางความคิด ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะบุคคลถ้ามีทักษะในการปรับตัว และเปลี่ยนมุมมองความคิด จะสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้น และอาจจะปรับตัวหาวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ต่างๆได้เป็นอย่างดี
4. การทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration) เป็นทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มของตนเอง หรือการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ เพราะการทำงานในปัจจุบันนี้ อาจจะต้องทำงานร่วมกับคนที่หลากหลายทั้งในแง่ของสายงาน และช่วงวัยที่มีความแตกต่างกัน หรือรูปแบบการทำงานที่ไม่เหมือนกัน
5. การคิดเชิงวิเคราะห์ และเลือกตัดสินใจ (Analytical Thinking and Decision-making) เป็นทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์จะช่วยให้สามารถย่อยข้อมูลต่างๆได้ โดยรู้จักตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ ระบุปัญหา ประมวลผลข้อมูล ตีความ ประเมินทางเลือก และสามารถตัดสินใจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด
6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) เป็นทักษะที่สร้างแนวคิดใหม่ๆพัฒนาวิธีการใหม่ๆที่แตกต่างจากเดิม ช่วยให้การงานดีขึ้น หรือแก้ปัญหาได้ดีขึ้น ถือเป็นทักษะที่มีคุณค่า เพราะนำมาใช้กับงานจะช่วยแก้ปัญหาต่างอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และดีขึ้น
7. การบริหารเวลา (Time Management) เป็นทักษะการบริหารเวลาว่าจะใช้เวลาอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงควรมีการวางแผน ควบคุม กำหนดระยะเวลา และจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆให้ชัดเจน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายในเวลาที่กำหนด
8. การแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน (Complex Problem Solving) เป็นทักษะการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน เนื่องมาจากในปัจจุบันจากผลกระทบทางเทคโนโลยี รวมถึงความหลากหลายของบริบท หรือองค์กรต่างๆทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างไปจากอดีต และมีความซับซ้อนมากขึ้น โดยทักษะนี้มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น โดยทักษะนี้ต้องอาศัยหลายทักษะย่อยๆมารวมกัน ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การระบุถึงปัญหา รวมถึงมีความเข้าใจในการเชื่อมโยง และต้องสามารถสร้างสรรค์วิธีแก้ไขปัญหาในรูปแบบต่างๆตามแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม
9. การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) เป็นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่บุคคลต้องมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้อยู่เสมอ และต้องทำตนเองให้เป็นนักเรียนที่พร้อมจะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อประโยชน์ของตนเอง และองค์กร

ความแตกต่างระหว่าง Hard Skills และ Soft Skills

หากกล่าวถึง Hard Skills และ Soft Skills มีความสำคัญกับการทำงานทั้ง 2 ทักษะ โดยที่ Hard Skills จะเป็นทักษะความรู้ด้านวิชาการ ทางด้านเทคนิควิธีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านเครื่องมือ, ข้อมูลต่างๆ รวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับ Software ต่างๆ เป็นต้น และ Hard Skills จะเป็นทักษะที่สามารถระบุได้ง่าย และมีกรวัดผลสำเร็จได้อย่างแม่นยำ และมีกฎเกณฑ์ชัดเจน สามารถจับต้องได้ อาจจะถูกจัดอยู่ในรูปแบบเชิงปริมาณ มีหลักฐานรับรองทักษะนั้นๆ เช่น สามารถดูได้จากผลการเรียน, ใบรับรอง หรือปริญญาบัตร ซึ่งจัดได้ว่าเป็นเรื่องง่ายกับทางองค์กรที่จะสามารถทราบได้ถึงความสามารถ และประสบการณ์ใน Hard Skills ด้านต่างๆของบุคคลนั้น ส่วนในด้านของ Soft Skills จะเป็นทักษะที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคล สามารถบ่งบอกถึงบุคลิกภาพ รวมไปถึงคุณลักษณะนิสัย ทัศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นเรื่องภายในของบุคคล หรือทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นสิ่งที่ยากต่อการระบุได้อย่างชัดเจน รวมไปถึงยากกับการวัดผลความสำเร็จ และไม่สามารถวัดได้ด้วยความแม่นยำ แต่หากกล่าวถึงในปัจจุบันนี้องค์กรต่างๆที่ต้องการบุคคลเข้าทำงานจะให้ความสำคัญกับ

ทักษะ Soft Skills มากกว่าทักษะ Hard Skills เนื่องจากทักษะ Soft Skills เป็นทักษะที่ช่วยให้องค์กรดำเนินการทำงานด้วยความสนุกสนาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นไปในทิศทางที่ดี ลดความขัดแย้ง ทำให้หน่วยงาน หรือองค์กรประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน เพราะ ทักษะ Soft Skills เป็นเรื่องภายในตัวบุคคลที่อาจจะพัฒนา, เรียนรู้ หรือปรับปรุงได้ยากกว่า หรืออาจใช้เวลานานกว่า การเรียนรู้ในด้าน ทักษะ Hard Skills และเป็นทักษะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในทุกๆสาขาอาชีพ

จากการศึกษาเอกสาร ละเอียดความต่างๆเกี่ยวกับ Hard Skills และ Soft Skills สามารถสรุปความแตกต่างระหว่าง Hard Skills และ Soft Skills ได้เป็น 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. Hard Skills เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางวิชาการ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความฉลาด (Smart) หรือความสามารถทางสติปัญญา (IQ) โดยที่เกี่ยวกับสมองซีกซ้าย ซึ่งเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับเชิงตรรกะ เช่น คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์ เป็นต้น แต่ Soft Skills เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางอารมณ์ หรือเรียกว่าความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เกี่ยวข้องกับสมองซีกขวา ซึ่งเป็นศูนย์รวมเกี่ยวกับอารมณ์ และทักษะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น การจัดการปัญหา, การจัดการความเครียด หรือการสร้างเครือข่ายทางสังคม เป็นต้น

2. Hard Skills เป็นทักษะแห่งกฎเกณฑ์ หรือทฤษฎีที่ตายตัว โดยไม่ยึดติดกับองค์กร หรือบุคคลผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีดนตรีในหัวข้อต่างๆก็มีความจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามหลัก หรือกฎเกณฑ์ที่มีการคิดค้นขึ้น เพื่อความถูกต้องของเนื้อหา ไม่ว่าบุคคล ไหนจะทำงานในทฤษฎีเรื่องนี้อย่างไร ก็ต้องใช้ทักษะความรู้เดียวกันเป็นหลักในการปฏิบัติ ซึ่งตรงกันข้ามกับ Soft Skills ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถเปลี่ยนแปลง หรือมีความยืดหยุ่นมากกว่า ขึ้นอยู่กับบุคคลที่ปฏิบัติงานร่วมกัน เช่น ทักษะการสื่อสารระหว่างวาทยกร กับนักดนตรี ในวงที่ทำการแสดง มีความจำเป็นต้องใช้ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการสื่อสาร คือ วาทยกรต้องอธิบายสิ่งที่ ต้องการสื่อสารออกมาให้นักดนตรีมีความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

3. Hard Skills เป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้จากการศึกษาจากหนังสือ และจากสถาบันการศึกษา ทักษะด้านนี้จะถูกกำหนด ขึ้นตอนเอาไว้อย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการศึกษาเอาไว้อย่างชัดเจน เช่น การศึกษาในทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี ก็จะมีการวางแผน เริ่มต้นจากบทเพลงที่มีระดับพื้นฐานจนพัฒนาไปถึงบทเพลงชั้นสูง แต่ในทางกลับกัน Soft Skills เป็นทักษะที่ไม่มีสอนในสถาบันการศึกษา หรือบรรจุเอาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน การเรียนรู้ทักษะ Soft Skills จะได้รับจากการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ในการทำงาน, การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น หรืออาจกล่าวได้ว่า Soft Skills เป็นทักษะที่เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ชีวิต และการเข้าสังคม

ทักษะ Soft Skills ที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต

ในช่วงเวลาที่ตลาดแรงงานในยุคปัจจุบันนี้ต้องการ และให้ความสำคัญกับ Soft Skills เป็นทักษะจำเป็นในการรับเข้าทำงาน ทาง สาขาวิชาดนตรีมีความเห็นว่าควรจะต้องมีการศึกษา และสำรวจถึงทักษะ Soft Skills ในด้านต่างๆที่นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีควรจะมีการ พัฒนา หรือเสริมสร้างให้มีทักษะทาง Soft Skills ในด้านต่างๆให้สามารถนำไปพัฒนาในการทำงานต่อไปในอนาคต อย่างที่ได้กล่าวมาแล้ว ข้างต้นว่า ทักษะทาง Soft Skills เปรียบเสมือนกับการเตรียมตัวให้กับนักศึกษาตลอดระยะเวลาการศึกษา ทำให้นักศึกษาได้มีการเตรียม ความพร้อมก่อนสำเร็จการศึกษา และออกสู่ตลาดแรงงาน หรือการประกอบอาชีพในอนาคต ทำให้นักศึกษามีคุณสมบัติที่พร้อมมาก ยิ่งขึ้น ทำให้สถานที่ประกอบการ หรือองค์กรที่นักศึกษามีความสนใจอยากจะทำ จะเห็นถึงความสามารถของนักศึกษา และ คุณสมบัติทางด้าน Soft Skills ที่นักศึกษามีอยู่เป็นการเสริมสร้างโอกาสในการได้รับคัดเลือกเข้าร่วมงาน

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และศึกษาจากผลการประเมินของผู้ประกอบการในด้านทักษะ Soft Skills ที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต จะประกอบด้วยทักษะ Soft Skills ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการบริหารเวลา นักศึกษาจะมีปัญหาในด้านการบริหารเวลาในช่วงเวลาของการทำงาน ยกตัวอย่างเช่น การทำงานไม่ สำเร็จตามเวลาที่กำหนด หรือไม่สามารถแบ่งเวลาในการทำงานให้เป็นระบบระเบียบได้ จากสาเหตุนี้ สาขาวิชาดนตรีอาจเริ่มจากการ ปลุกฝัง และฝึกฝนให้นักศึกษามีการฝึกการแบ่งเวลา การฝึกการจัดการเวลาให้สามารถทำงานให้เสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่สาขาวิชา หรือ อาจารย์ประจำวิชากำหนด โดยอาจมีการวางแผนให้ระดับของความยากง่ายของงาน หรือขนาดของงานให้มีขนาดที่ใหญ่ขึ้นตามลำดับให้ นักศึกษามีประสบการณ์ที่ยากขึ้น และใหญ่ขึ้นตามลำดับขึ้นไป ส่วนในด้านของการไม่ตรงต่อเวลา อาจจะต้องมีการปลุกฝังให้นักศึกษามี ความเคารพในผู้อื่น มีความเกรงใจ และมองเห็นว่าการตรงต่อเวลาเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการประกอบอาชีพ และการทำงานร่วมกับ บุคคลอื่นรวมถึงการใช้ชีวิตในสังคม

2. ทักษะการสื่อสาร จากการสัมภาษณ์ และสอบถามนักศึกษาจะมีปัญหาในเรื่องของการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารกับเด็กนักเรียน หรือในบางครั้งมีปัญหาการสื่อสารกับผู้ปกครอง หรือบุคคลที่มาติดต่อกับสถานที่ฝึกประสบการณ์ และนักศึกษามีปัญหาเรื่องของการสื่อสารในการทำงานโดยเกิดปัญหาในการตั้งคำถามไม่ตรงประเด็น, มีความคลุมเครือ ทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ และอาจจะมีปัญหาในเรื่องของการทำงานต่อไปได้ จากปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ ทางสาขาวิชาดนตรีควรจะมีการจัดให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการฝึกการถ่ายทอด หรือการสื่อสารกับบุคคลอื่น อาจทำได้โดยฝึกให้นักศึกษาพูดหน้าชั้นเรียน หรือมีการฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้การตั้งคำถาม หรือฝึกให้นักศึกษามีการสรุปจับใจความ ถ้ามีการฝึกให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการสื่อสาร และการถ่ายทอด จะช่วยให้นักศึกษามีทักษะด้านนี้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นการสะสมประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษา และออกสู่ตลาดแรงงานก็จะสามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างดี

3. ทักษะการแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในเวลาฝึกประสบการณ์วิชาชีพว่า นักศึกษามีการดำเนินการอย่างไร อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า นักศึกษามีปัญหาในเรื่องของการแก้ไขปัญหา เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมา นักศึกษาจะเกิดความรู้สึกตกใจ ตื่นเต้น และรู้สึกกลัว ทำอะไรไม่ถูก ดังนั้นจึงควรจัดให้นักศึกษาได้ฝึกการแก้ไขปัญหา และการควบคุมอารมณ์ รวมถึงสติสัมปชัญญะให้มีสติในการแก้ปัญหา มองปัญหา และพยายามคิดหาทางแก้ไขอย่างรอบคอบ วิธีการฝึกประสบการณ์ หรือพัฒนาทักษะด้านนี้อย่างเต็มที่อาจจะเริ่มจากการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำเป็นกลุ่ม, เป็นคู่ หรือทั้งชั้นเรียน ยกตัวอย่างเช่น มอบหมายให้นักศึกษาจัดงานแสดงดนตรี โดยให้นักศึกษาวางแผนการดำเนินงานในทุกขั้นตอน และอาจารย์ผู้สอนอาจจะคอยดูแลอยู่ห่างๆ รวมถึงคอยสังเกตเหตุการณ์ต่างๆ และให้คำปรึกษากับนักศึกษาเป็นระยะๆ จะช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ และสามารถเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

สรุป

ในยุคปัจจุบัน เป็นยุคที่ตลาดแรงงานต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทาง Soft Skills มากขึ้น โดยบุคลากรที่มีทักษะทาง Soft Skills จะช่วยให้องค์กรนั้นดำเนินงานได้เป็นอย่างดี ประสบความสำเร็จทั้งทางด้านการทำงาน และความผาสุกในองค์กร เป็นสิ่งที่องค์กรต่างๆ หรือตลาดแรงงานให้ความสำคัญ และความต้องการอย่างสูง เป็นคุณสมบัติที่จะช่วยให้อุคนนั้นมีคุณสมบัติที่เหนือกว่าบุคคลอื่นๆ เป็นการเปิดโอกาสให้ตนเองได้รับการคัดเลือกเข้าทำงาน แต่การส่งเสริมให้บุคคลมีทักษะทาง Soft Skills ไม่ใช่เรื่องที่จะทำได้ง่ายตายด้วยเหตุผลที่ว่า Soft Skills เป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดจากการฟังบรรยาย หรือการอ่านหนังสือ แต่จะต้องเกิดจากการมีประสบการณ์ในทักษะ Soft Skills ด้านต่างๆด้วยตนเอง และทั้งนี้ยังต้องเกิดจากการปลูกฝังมาตั้งแต่อายุน้อย จากพื้นฐานทางครอบครัวเป็นตัวหล่อหลอม และเมื่อนำมารวมกับประสบการณ์ที่ได้รับตามลำดับอายุ เป็นการส่งผลให้บุคคลนั้นมีทักษะทาง Soft Skills รวมถึงมีความรักในอาชีพของตนเอง สถาบันการศึกษาเปรียบได้กับผู้ผลิตบุคลากรที่มีความรู้ และความสามารถ มีทักษะทั้งทาง Hard Skills และ Soft Skills อย่างสมดุลกัน สามารถดำรงชีวิต และประกอบอาชีพ และสร้างสรรค์สิ่งดีๆอันเป็นประโยชน์แก่สังคม จึงควรจัดการเรียนการสอน และประสบการณ์ให้นักศึกษามีความพร้อมในทุกๆด้าน ก่อนจะสำเร็จการศึกษา เพื่อสามารถตอบโจทย์ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต, ตลาดแรงงาน รวมถึงเป็นบุคคลที่ดี และมีประโยชน์แก่สังคม

เอกสารอ้างอิง

- มนตรี อินดา. (2562). *Soft Skills: ทักษะที่จำเป็นสู่ความเป็นมืออาชีพของครูยุคใหม่*. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์. 20(1), 153-167.
- บุษกร วัฒนบุตร. (2020). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา Soft Skills ของเยาวชนไทยนศดววรรษที่ 21*. วารสารวิจัยวิชาการ.4(1), 87-94.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: บริษัท แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น
- ชโลทร โชติศิริติเวช,ดร.วัลลภา อาริรัตน์. (2560). *ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะ Soft Skills เพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25*. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์. 5(1), 44-52.
- Kanechaiyaporn P. *What is Soft Skill and Do You Have It or Not?*. สืบค้น 17 กรกฎาคม 2564, จาก <http://jobnisit.com>